

AZ ALKOTMÁNYOS MONARCHIA

1789. JÚL. 14.- 1792. AUG. 10.: ALKOTMÁNYOS KIRÁLYSÁG

- Gazdasági csőd: egyházi birtokok nemzeti tulajdonba vétele, rendkívüli adópénztár felállítása, ideiglenes pénz - kamatozó hiteljegy (assignata) - papírpénzzé válik, infláció, spekuláció.

1791-ES POLGÁRI LIBERÁLIS ALKOTMÁNY:

- alkotmányos királyság- de az uralkodó vétőjogát korlátozták
- Montesquieu eszménye: hatalmi ágak megosztása
- törvényhozás: választott képviselők (vagyon cenzus) – mentelmi jog
- új közigazgatás: széles körű önkormányzattal rendelkező megyék
- választott bíróságok
- törvény előtti egyenlőség;
- közteherviselés;
- szólás- és sajtószabadság;
- választójog vagyoni cenzus alapján;

AZ EGYHÁZ VILÁGI ALKOTMÁNYA: 1791. JÚLIUS 12.

- Rómától független francia egyház; - új egyházmegyék, az új megyerendszernek megfelelően
- plébánosokat és a püspököket választópolgárok választották.
- papság ellenállt: köv.: kötelezték a papokat az egyház világi alkotmányára való esküre – sokan elfordulnak ennek hatására a forradalomtól, de: a változások hívei egyház-ellenesek lesznek – a pápa elítéli a változásokat(refraktárius papok)
- Köv.: a király maga mögé tudta állítani a vallásos tömeget

KLUBOK

- Politikai klubok jöttek létre (pl. jakobinus klub, Cordeliers klub), melyek pártokként funkcionáltak.
- jakobinus klub: 1789-ben alakult, a dominikánusok Szt. Jakab utcai kolostorában
- kezdetben magas tagdíjak, de az események menetében a klub radikalizálódik:
- tagok: Marat, Robespierre, Saint-Just
- Cordeliers klub: 1790-ben alakult, ferences kolostorban
- tagjai: Desmoulins, Danton
- ez a klub is (mint a jakobinus) folyamatosan radikalizálódik
- girondiak: Brissot
- Alkotmányos monarchisták – LaFayette
- Sans culotte-ok
- Régi rend hívei

A MARS-MEZEI MÉSZÁRLÁS: 1791. július 17.

- 1791 nyara: általános radikalizálódás a politikai életben
- La Fayette népszerűsége csökken
- a király is (ellenséges gesztusok: refraktárius pap kezéből áldoz, stb.)
- XVI. Lajos szökési kísérlete (1791. június 20.) – a Monarchia halottas menete!!!
- de: XVI- Lajos felesküszik az Alkotmányra – köv.: visszahelyezik a méltóságába

- a Cordeliers klub petícióban követelték a király lemondását – Danton, Desmouliens tömegdemonstrációt szerveznek az aláírásgyűjtésre (1791.július 17.)
- Mars-mezőn tüntetés: La Fayette közéjük lövet.

Az események következménye:

- Radikalizálódás a politikai életben
- a polgárság plebejus része szembefordul a királlyal, a liberális arisztokráciával - elválnak az alkotmányos monarchia és a köztársaság hívei.
- A radikalizálódás okai: a király szentsége megszűnik a szökéssel
- 1791. aug. 25. Pillnitsi nyilatkozat: a porosz király és az osztrák uralkodó inti XVI. Lajost, hogy ne írja alá az alkotmányt – beavatkozással fenyeget

1791. OKT. 1.-1792. AUG. 10. TÖRVÉNYHOZÓ NEMZETGYŰLÉS ÖSSZEÜL:

- Választások – köv.: politikai élet átalakul
- Alkotmányos monarchia hívei: 264 fő (a jakobinusoktól kivált konzervatívok, lafayettisták). – a háborút ellenezték (tartottak a szélsőségesek megerősödésétől)
- 345 fő független, változó állású centrum. - mocsár
- Girondiak 136 fő köztársaság-párti (a középpolgárság érdekeit képviselő girondiak, plebejus klub - Marat, Danton) – a háború pártján álltak – a forr. exportja
- a király: a hábu mellett
- Robespierre - jakobinusok (radikálisok, szélsőbal): ellenzi a háborút: a lezüllött hadsereg, ha kudarcot vall, vége a forradalomnak, ha nyernek, az a girondiak megerősödését hozza.
- Girondi kormány: 1792. márc. A girondiak ragadják magukhoz a hatalmat- a király girondi kormányt nevez ki
- a pillnitsi nyilatkozat után katonai készültség.
- 1792. április 20. A Törvényhozó NGY. hadat üzen a Habsburg Birodalomnak.
- porosz hadsereg előretör, francia vereségek
- köv.: önkéntesek toborzása, forradalmi propaganda, de: a baloldal radikalizálódása mellett a jobboldal is lépéseket tesz:
- A forradalom-ellenes erők nyíltabbá válása
- a király lemondítja a minisztereket, számos javaslatot megvétóz (például azt, ami katonai tábor felállításáról szólt, Párizs védelmében), szembeszegül a Törvényhozó Nemzetgyűléssel
- 1792. júl.25. koblenzi nyilatkozat: fenyegető kiáltvány az ellenséges hadaktól - a királyi család sérelme esetén: katonai megtorlás.

KÖV.:

- felkelés: a forradalmi tömeg átveszi a hatalmat a párizsi községházán, új, forradalmi községtanácsot alakítanak, majd:
- a jakobinusok és a Kommün által irányított tömeg megostromolja a Tuileriákat
- 1792. aug. 10. a felkelők elfogják a királyt, megfosztják a hatalmától
- új állam: **köztársaság**, a törvényhozó nemzetgyűlés feloszlata, általános választójog alapján új községtanácsai választás, új törvényhozó testület választása: NEMZETI KONVENT.